

Skötselbeskrivning för grönyteskötsel på parkmark i Ängelholms kommun

---

INLEDNING

Välvärdade utemiljöer bidrar till att skapa trygghet och välbefinnande hos medborgarna. Området skall därför vara rent och prydligt. Städning, lövhantering, tillsyn m.m. har också trafiksäkerhets- och tillgänglighetsaspekter. Drift och underhåll skall alltid utföras så att annan utrustning och vegetation inte skadas.

Funktionsbeskrivningen är upprättad enligt pyramidregeln innebärande att angiven föreskrift gäller tillsammans med överordnade föreskrifter enligt pyramidregeln såsom den beskrivs i AF AMA 12.

Respektive föreskrift i funktionsbeskrivningen inleds med att övergripande beskriva de funktioner som skall upprätthållas.

Utemiljön indelas i ett antal verksamhetskategorier som i sin tur delas in i skötselytor. Under varje verksamhetskategori förklaras riktlinjer som är gemensamma för de efterföljande skötselytorna inom kategorin.

Det åvilar utföraren att ha tillsyn över de ingående delarna. Tillsynen skall bl.a. syfta till:

- att anläggningar och tillhörande anordningar är i funktionsdugligt skick.
- att upptäcka fel och skador.
- att upptäcka förhållanden som kan innebära trafik- eller personfara eller som kan påverka anläggningarnas framtida funktion.

Åtgärder vid/p.g.a. tillsyn skall vidtas som de beskrivs under ”Definitioner och begrepp”, eller i övrigt enligt denna beskrivning. Upptäckter vid tillsyn, som ej automatiskt skall åtgärdas enligt denna beskrivning, skall anmälas till beställaren.

Behov av underhållsåtgärder skall anmälas till beställaren. Skötselytornas omfattning och placering redovisas på ritningar enligt ritningsförteckning i Administrativa Föreskrifter.

DEFINITIONER OCH BEGREPP

Drift

Med drift avses:

- Regelbundna skötselåtgärder för att hålla kommunens anläggningar och anordningar i god kondition så att de är rena, prydliga och inbjudande för allmänheten.
- Åtgärder med ett förväntat intervall, vilka syftar till att upprätthålla funktionen hos ett förvaltningsobjekt.
- Åtgärder som saknar restvärde vid budgetårets slut.

Mindre åtgärder som totalt kräver två timmars arbete av personal med erforderliga redskap och verktyg och medför ringa kostnader för material hanteras inom drift och åtgärdas inom 2 arbetsdagar. I två timmar inkluderas tid för transport, men ej förberedelser.

Underhåll

Med underhåll avses:

- Riktade insatser som behövs för att en anläggnings önskade egenskaper bevaras eller återställs och därmed får längre varaktighet.

Akut

Med akuta åtgärder avses:

- Åtgärder av brister och fel som kan innebära akut säkerhetsrisk, skaderisk för tredje part eller åtgärder som krävs för att begränsa omfattande skador, fara för trafiksäkerhet, miljö eller allmänhet.

Alla fel skall fotograferas och dokumenteras snarast anmälas till beställare på Stadsmiljö.

Varning, avskärmning eller annan lämplig åtgärd skall utföras omedelbart efter upptäckt eller anmälan. Temporär åtgärd/reparation skall ske inom en dag och slutgiltig åtgärd skall ske så snart som möjligt.

Skada

Med skada avses:

- Vandalisering, klotter, trafikskador och andra skador som uppkommit oförutsett och som inte kan hänföras till drift och underhåll.

Alla skador skall fotograferas och dokumenteras och snarast anmälas till beställare på Stadsmiljö.

Åtgärd skall ske så snart som möjligt efter överenskommelse.

KONTINUERLIG STÄDNING OCH TILLSYN

Ett välvårdat offentligt rum bidrar till att skapa trygghet och välbefinnande hos medborgarna. Vården av det offentliga rummet utgörs bl.a. av städningen. Skräpiga ytor kan skapa en känsla av att ingen tar ansvar för hur det ser ut. Städning och tillsyn är också en säkerhets- och tillgänglighetsfråga.

Här följer beskrivning av den kontinuerliga städning och tillsyn som ska utföras på samtliga ytor beskrivna i denna funktionsbeskrivning.

Städning

Skräp samt främmande material och föremål tas bort från ytan. Skräpet samlas direkt i säckar, containers, lådor eller liknande. Efter denna behandling ska det städade området vara rent. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar. Papperskorgar och hundlatriner töms enligt beskrivning under punkt 1.3 nedan. Betäckningar och galler till brunnar och vattenposter ska hållas fria från skräp och vegetation.

Vid kontinuerlig städning av **belagda ytor** ska sand, grus, löv och barr som kan komma att utgöra en halkrisk eller som kan komma att sätta igen brunnar, tas bort.

Vid kontinuerlig städning av **platt- eller stenbelagd yta** får fogmaterialet inte sopas bort.

Där angränsande belagd yta städas av annan part, ska skräp tas bort 1 meter in på denna yta.

Skräp samt främmande material och föremål ska efter avslutad städning omedelbart borttransporteras.

Informationsskyltar ska hållas rena.

Rengöring av **soffa, bänk** ska ske på våren samt vid behov.

Efter rengöringen ska soffan, bänken, papperskorgen och hundlatrinen vara ren från damm, nedsmutsande beläggningar, klistermärken och klotter.

Tillsyn

I samband med kontinuerlig städning utförs visuell besiktning av utrustning och vegetation inom arbetsområdet. Den visuella besiktningen omfattar:

- Utrustningens funktionsduglighet.
- Omfattande slitage.
- Skarpa kanter och saknade delar.
- Saknad och skadad utrustning.
- Vegetation som utgör trafiksäkerhetsrisk, skymmer belysningar och trafikskyltar eller på annat sätt hindrar trafiken.

Fel ska anmälas till beställaren.

Fel som kan medföra personskada ska i första hand, utan dröjsmål anmälas till beställaren samt åtgärdas och i andra hand, om beställaren inte kan nås, ska felet åtgärdas och snarast därefter anmälas till beställaren

ALLMÄNT

SHU Intraprenad kommer i följande text att benämnas med E och beställare på avdelningen Stadsmiljö med B.

Entreprenaden är styrd av funktionsbeskrivningarna. Med avrop menas här en behovsstyrd beställning till E. Behovet utformas efter funktionsbeskrivningen för varje yta eller objekt. Alla avrop som ingår i basåtgärdet genomförs efter initiativ av E utan någon direkt inblandning av B. Dessa åtgärder betraktas som ”Drift” enligt ovan. Avrop som rör tillkommande arbeten kan initieras av E men beslutas av B. Dessa åtgärder betraktas som ”Underhåll” enligt ovan.

OMFATTNING

Entreprenaden omfattar följande:

- Tillsyn och skötsel enligt funktionsbeskrivning av grönytor i Ängelholms tätort. E ansvarar för att funktionskraven av grönytorna upprätthålls och att avrop på skötsel görs.
- Veckotillsyn av lekplatser inom aktuella områden. E rapporterar brister och fel till B. B ansvarar för årlig besiktning och funktionskontroller.
- Tillsyn och skötsel enligt funktionsbeskrivning av strandytor i Ängelholms tätort. E ansvarar för att funktionskraven av stranden upprätthålls.

TILLSYN, DRIFT OCH UNDERHÅLL AV GRÖNYTOR

Tillsynen sker under hela året eller som det specificeras i varje ytkategori. Avrop på tillkommande arbeten kan komma att göras av B gällande t.ex. beskärning, röjning och gallring av parkträd, buskage och naturmark.

Allmänna funktionskrav

Gäller alla grönytor och parkobjekt om inget annat anges. Alla grönytor skall ge ett städat och vårdat intryck. Skötseln av grönytor skall bedrivas enligt aktuell och vedertagen kunskap om park- och grönyteskötsel. Vedartade växters livskraft, art- och sortegenskaper skall främjas.

Tillkommande arbeten får endast utföras efter samråd med B.

Gräsytor

Aktuella ytor som ingår är bruksgräsmattor och högvuxna gräsytor.

Tillsyn

Intervaller för tillsyn specificeras under varje ytkategori, men allmänna tillsynskrav skall gälla om inget annat anges. Tillsyn skall göras för att klarlägga:

- att alla gräsytor uppnår sin specifika funktion.
- behovet av klippningstillfälle eller slaghackning.
- övrig skötsel, så som behov av städning, lövupptagning, mindre reparationer av markskador. Övrig skötsel skall ingå.

Drift

Reparation av mindre skador än 5 m² på alla gräsmattor utförs utan extra ersättning. Skador som uppkommit genom oaktsam körning av E med gräsklippare eller andra redskap åtgärdas utan ersättning. Gräset får inte klippas när väderförhållandena är sådana att ytan kan ta skada av att en gräsklippare eller slaghack kör på ytan. Buskar och träd får inte skadas vid klippningen. Kraftig nedskräpning och krossat glas skall åtgärdas direkt vid tillsyn.

Underhåll

Skador större än sammanlagt 5 m² repareras efter samråd med B.

Prydnadsgräsmattor, G1

Betecknar gräsmattor som i första hand har ett prydnadsvärde, som inte är avsedda att användas för lek, bollspel m.m. Gräset klippas med syftet att gräshöjden inte överstiger 8 cm eller understiger 4 cm.

Tillsyn

Tillsyn skall ske var 7:e dag. Efter tillsyn initierar E avrop av åtgärder vid behov som rör klippning och kantskärning. Övrig skötsel skall ske utan avrop. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Ytorna klipps 22 ggr/år.

Vårstädning

Kantskärning 1 gång/år

Ytorna skall innan klippning städas så att inget skräp körs sönder och sprids. Trimning skall i direkt samband med klippning runt träd, buskage, stolpar, bänkar, skräpkorgar etc. till lika utseende som gräsmattan i övrigt. Buskar och träd får inte skadas vid trimning. Trimning sker inte mot privata fastighetsgränser.

Underhåll

Kompletteringssådd och dressning.

Bruksgräsmattor, G2

Betecknar gräsytor i parker, bostadsområden m.m. som primärt är avsedda för vistelse, lek, bollspel, m.m. De ska ha ett vårdat utseende. Gräset klippas med syftet att gräshöjden inte överstiger 10 cm eller understiger 4 cm.

Tillsyn

Tillsyn skall ske var 10:e dag. Efter tillsyn initierar E avrop av åtgärder vid behov som rör klippning och kantskärning. Övrig skötsel skall ske utan avrop. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Ytorna klipps 18 ggr/år.

Vårstädning

Ytorna skall innan klippning städas så att inget skräp körs sönder och sprids. Måttliga mängder löv och organiskt material kan få ligga kvar om det efter sönderdelning lätt kan brytas ned. Löv i större mängder, t.ex. vid lövfällning samlas upp från ytan.

Trimning skall ske i direkt samband med varannan klippning runt träd, buskage, stolpar, bänkar, skräpkorgar etc. till lika utseende som gräsmattan i övrigt. Buskar och träd får inte skadas vid trimning. Trimning sker inte mot privata fastighetsgränser.

Underhåll

Kompletteringssådd, dressning och kantskärning.

Högvuxna gräsytor, G3a

Betecknar sidoytor och restytor där man i första hand vill ha en yta som sköts med liten resursinsats, men som ändå inte har ett ovårdat utseende. Löv och organiskt material kan få ligga kvar om det lätt kan brytas ned.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag. Efter tillsyn initierar E avrop av åtgärder vid behov som rör slaghackning. Övrig skötsel skall ske utan avrop. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Gräset slaghackas 2 gånger/år, första gången kring midsommar och andra gången i september.

Ytorna skall innan slaghackning städas så att inget skräp körs sönder och sprids.

Trimning skall i samband med slaghackning ske i naturliga kantzoner och runt träd, buskar, stolpar, bänkar, skräpkorgar etc. till lika utseende som gräsytan i övrigt. Buskar och träd får inte skadas vid trimning.

Underhåll

Kompletteringssådd.

Högvuxna gräsytor, G3b

Betecknar sidoytor och restytor där man vill ha en yta som sköts med liten resursinsats, men med ett vårdat utseende. Löv och organiskt material kan få ligga kvar om det lätt kan brytas ned.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag. Efter tillsyn initierar E avrop av åtgärder vid behov som rör slaghackning. Övrig skötsel skall ske utan avrop. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Gräset slaghackas 1 gång/månad, maj-sept

Ytorna skall innan slaghackning städas så att inget skräp körs sönder och sprids.

Trimning skall i samband med slaghackning ske i naturliga kantzoner och runt träd, buskar, stolpar, bänkar, skräpkorgar etc. till lika utseende som gräsytan i övrigt. Buskar och träd får inte skadas vid trimning.

Underhåll

Kompletteringssådd.

Äng, G4

Betecknar blomsterängar, anlagda eller vilda.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag. Efter tillsyn initierar E avrop av åtgärder vid behov som rör slaghackning. Övrig skötsel skall ske utan avrop. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Gräset slås 1 gång/år, mellan 1 september och 30 november.

Ytorna skall innan slåtter städas så att inget skräp körs sönder och sprids.

Trimning skall i samband med slåtter ske i naturliga kantzoner och runt träd, buskar, stolpar, bänkar, skräpkorgar etc. till lika utseende som gräsytan i övrigt. Buskar och träd får inte skadas vid trimning.

Underhåll

Kompletteringssådd.

Planteringsytor

Avser rabatter eller solitärer av vedartade växter så som träd, buskar samt perenner och utplanteringsväxter. Växter med omgivande vegetationsytor sköts så att växterna förblir i god kondition och utvecklas enligt artens eller sortens villkor.

Växter beskärs så att framkomligheten upprätthålls på bil-, cykel och gångvägar. Beskränning utförs när stark tillväxt skymmer sikt samt möjligheten att se trafikskyltar och belysning. Utstickande grenar eller döda grenar som riskerar att orsaka skada på egendom eller förbipasserande får inte förekomma.

Ogräsbekämpning skall ske mekaniskt och kontinuerligt så att spridning av frö- samt roto-gräs förhindras. Ytorna ska ge ett vårdat och ogräsfritt intryck.

Avklippt eller bortrensat växtmaterial får inte ligga kvar. E ansvarar för borttransportering av avklippt material och lövrester.

Allmänna tillsynskrav

Intervaller för tillsyn specificeras under varje ytkategori, men allmänna tillsynskrav skall gälla om inget annat anges. Tillsyn skall göras för att klarlägga:

- att alla objekt och ytor uppnår sin specifika funktion
- behovet av ogrärensning i buskage och rabatter. Ytor skall ge ett städat och ogräsfritt intryck. Slutna buskage skall vara fria från ogräs i kantzoner.
- övrig skötsel som behov av enstaka beskärning som borttagning av skymmande grenar, stamskott, puts och vattning av perenner, städning och lövupptagning. Övrig skötsel skall ingå i grundpriset.

Allmänna skötselkrav

Kraftig nedskräpning och krossat glas skall åtgärdas direkt vid tillsyn.

Påkörningsskador av exempelvis gräsklippare eller bilar på träd skall rapporteras till B och åtgärdas omgående.

Vid första skötseltillfället på våren krattas rabatter så att löv i stora mängder, kvistar, grenar och skräp avlägsnas.

Träd, T1, T2

Friväxande park- och prydnadsträd, fruktträd och gatuträd inklusive vegetationsytor, trädbrunnar, trädgaller och trädstöd. Träd med omgivande vegetationsytor sköts så att de förblir i god kondition och utvecklas på artens eller sortens villkor.

Tillsyn

Tillsyn av parkträd sker 1 gång per år under växtsäsong (JAS). Tillsyn skall klargöra att träden uppnår funktionsbeskrivning, behovet av större trädvårdsingrepp och övrig skötsel. E initierar avrop på övrig skötsel och beskärning. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Stamskott avlägsnas 1 gång/år. I distrikt centrum tas stamskott 2 gånger/år.

Stamskott och besvärande rotskott ingår i övrig skötsel. Påkörningsskador på träd skall rapporteras omgående till B.

Trädgropar, när så finnes, vårstädas samt ogrärensas 2 ggr/säsong.

Trädstöd ska kontrolleras 2 ggr/år samt åtgärdas vid behov.

Underhåll

Beskärning.

Formklippt träd, T3/1: arkadbeskärning

Formklippta träd inklusive vegetationsytor, trädbrunnar, trädgaller och trädstöd. Träd med omgivande vegetationsytor sköts så att de förblir i god kondition och utvecklas på artens eller sortens villkor.

Tillsyn

Tillsyn sker 1 gång per år. Tillsyn skall klargöra att träden uppnår funktionsbeskrivning, behovet av större trädvårdsingrepp och övrig skötsel. E initierar avrop på övrig skötsel och beskärning. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Träden beskårs varje år på vintern.

Stamskott avlägsnas 1 gång/år. I distrikt centrum tas stamskott 2 gånger/år.

Beskärningen ska utföras så att formen behålls. Toppbredden får aldrig vara större än basbredden.

Trädgropar, när så finnes, vårstädas samt ogräsrensas 2 ggr/säsong.

Trädstöd ska kontrolleras 2 ggr/år samt åtgärdas vid behov.

Underhåll

Extra beskärning.

Formklippt träd, T3/2: knuthamling

Formklippta träd inklusive vegetationsytor, trädbrunnar, trädgaller och trädstöd. Träd med omgivande vegetationsytor sköts så att de förblir i god kondition och utvecklas på artens eller sortens villkor.

Tillsyn

Tillsyn sker 1 gång per år under växtsäsong (JAS) jämna år och i samband med beskärning udda år. Tillsyn skall klargöra att träden uppnår funktionsbeskrivning, behovet av större trädvårdsingrepp och övrig skötsel. E initierar avrop på övrig skötsel och beskärning. Om kapacitet inte finns för att utföra åtgärden inom rimlig tid skall B meddelas.

Drift

Träden beskårs vartannat år (udda år).

Stamskott avlägsnas 1 gång/år. I distrikt centrum tas stamskott 2 gånger/år.

Varje årsskott ska beskärnas till grenkragen. Tappar får inte lämnas kvar.

Trädgropar, när så finnes, vårstädas samt ogräsrensas 2 ggr/säsong.

Trädstöd ska kontrolleras 2 ggr/år samt åtgärdas vid behov.

Underhåll

Extra beskärning.

Prydnadsbuskar och bärbuskar, B1

Betecknar buskar som i första hand har ett skönhetsvärde, d.v.s. ska utveckla vacker blomning, växtsätt, bladverk. De kan stå ensamma eller växa i grupp. Dessa skall inte tillåtas att växa sig risiga och för täta utan gallras kontinuerligt för att kunna utvecklas optimalt.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under hela året. Tillsynen skall uppfylla kraven som anges i allmän tillsyn om buskage och allmänna vegetationsytor. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör ogräsrensning och beskärning.

Drift

Ytan skall ogräsrensas 3 gånger/år.

Vårstädning

Busktyterna skall efter avslutad ogräsrensning vara ogräsfria och fria från skräp. Döda och skadade grenar samt avarter tas bort. Vid varje tillfälle skall lättare gallringsbeskrning utföras vid behov.

Underhåll

Kraftig beskrning (föryngringsbeskrning) eller förnyelse av växtmaterial.

Bruksbuskage, B2

Betecknar buskar som har funktioner för lä eller rumsavgränsning och för lek. De har ofta även prydnadsvärden som blomning m.m.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under hela året. Tillsynen skall uppfylla kraven som anges i allmän tillsyn om buskage och allmänna vegetationsytor. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör ogräsrensning och beskrning.

Drift

Ytan skall ogräsrensas 2 gånger/år.

Vårstädning

Busktyterna skall efter avslutad ogräsrensning vara ogräsfria och fria från skräp. Döda och skadade grenar samt avarter tas bort.

Underhåll

Kraftig beskrning (föryngringsbeskrning) eller förnyelse av växtmaterial.

Buskfält, B3

Betecknar busktytor som används som utfyllnad på svåråtkomliga platser. Dessa tjänar ibland också som avgränsare mellan park- och trädgårdsrum. De får utveckla sig relativt fritt men får inte växa över eller skymma andra objekt eller ytor.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under hela året. Tillsynen skall uppfylla kraven som anges i allmän tillsyn om buskage och allmänna vegetationsytor. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör ogräsrensning och beskrning. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Buskfälten trimmas i kantzonen eller ogräsrensas över hela ytan om buskagen är föryngringsbeskurna 2 ggr/år

Efter tillsyn ska ytorna vara fria från skräp. Döda och skadade grenar samt avarter tas bort.

Underhåll

Kraftig beskrning (föryngringsbeskrning) eller förnyelse av växtmaterial.

Klippta häckar, H1

Betecknar buskar av samma sort, vanligtvis 1-2 rader i bredd, som klipps årligen i en bestämd form. Dessa tjänar som rums- och läbildare mellan park- och trädgårdsrum. Häckarna får inte förlora i täthet över hela häcksidorna. Toppen av häcken får, efter klippning, inte vara bredare än basen. I de fall det är möjligt skall häckar byggas upp mot pyramidform.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under hela året. Tillsynen skall uppfylla kraven som anges i allmän tillsyn om buskage och allmänna vegetationsytor. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör ogräsrensning och häckklippning. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Klippning skall utföras en gång under JAS-månaderna.

Distrikt centrum klipps två gånger/år, juni och sept.

Vårstädning

Luckring och/eller ogräsrensning skall göras 2 gånger/år.

Inga misspyrdande ogräs eller avarter i eller intill häckyten får förekomma. Häckar som uppnått slutlig storlek klipps tillbaka till föregående års beskärning för att bibehålla form och utseende. Häckar som ännu inte nått slutlig storlek skall släppas upp med 10-20 cm per säsong beroende på art.

Underhåll

Kraftig beskärning (föryngringsbeskärning) eller förnyelse av växtmaterial.

Friväxande häckar, H2

Betecknar buskar av samma sort, högst 2 rader i bredd, som inte klipps. Tjänar som avgränsare i trädgårdsrum eller som utfyllnad.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag året om för att klarlägga behov av ogräsrensning i kantzonen och städning samt av beskärning. Tillsynen skall uppfylla kraven som anges i allmän tillsyn om buskage och allmänna vegetationsytor. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör ogräsrensning och beskärning. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Luckring och/eller ogräsrensning skall göras 2 gånger/år.

Vårstädning

Inga misspyrdande ogräs eller avarter får förekomma. Slutna häckar ogräsrensas i kantzonen.

Underhåll

Beskärning och förnyelse av växtmaterial.

Vår- och sommarblommor, R1

Se separat beställning.

Perenner, R2

Betecknar planteringar av fleråriga örter och gräs som ger god blomning och vacker bladform. Planteringarna ska vara välskött och utgöra ett vackert blickfång under hela växtsäsongen från tidig vår till sen höst. Ytan får inte torka ut så att växterna tar skada. Ytan skall vara fri från skräp.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under säsong för att klarlägga behov av vattning, puts och ogräsrensning. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör skötseltillfälle. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Ytan skall ogräsrensas 5 gånger/år.

Vårstädning

Vissnade växtdelar klipps ner under tidig vår. Puts och uppbindning utförs vid behov.

Luckring och/eller ogräsbekämpning utförs mekaniskt. Ytorna ska ge ett vårdat och ogräsfritt intryck.

Växtdelar och löv som lämnas kvar på ytan under vintern krattas bort till våren. Gödsling.

Underhåll

Förnyelse av växtmaterial. Vattning vid behov.

Ampel, R3

Se separat beställning.

Urnor, R4

Se separat beställning.

Brolådor, R5

Se separat beställning.

Klätterväxter, KK

Omfattar klängande och klättrande växter från relativt små blommande växter till växter som täcker in hela eller delar av hussidor, spaljéer, plank, murar m.m. Omfattar även tillsynen av spaljeringsanordningar och eventuell uppbindning. Klätterväxter skall få växa relativt fritt utan beskärning men får inte täcka in eller störa fönster, takutsprång, hängrännor eller ventilationsöppningar.

Tillsyn

Tillsyn sker var 15:e dag under säsong för att klarlägga behov av vattning, puts och ogrärensning. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör skötsel tillfälle. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Ytan skall ogrärensas 5 gånger/år.

Vårstädning

Luckring och/eller ogräsbekämpning utförs mekaniskt. Ytorna ska ge ett vårdat och ogräsfritt intryck.

Växtdelar och löv som lämnas kvar på ytan under vintern krattas bort till våren.

Vid skötsel tillfälle skall underhållsbeskärning utföras vid behov vid en för arten gynnsam tidpunkt. Döda, skadade och sjuka rankor och grenar skärs bort. De arter som inte är självklättrande binds in mot sitt underlag.

Uppbindningen och spaljering skall kontrolleras så pass regelbundet att växten inte riskerar att lägga sig eller brytas.

Underhåll

Kompletteringsplantering. Vattning vid behov.

Lekredskap M1, M2

Lekredskap samt tillsyn av lekplatser behandlas mer ingående i handlingsplanen för lekplatser.

Bänkar M2F, M2V**Tillsyn**

Tillsyn av bänkar sker två gånger per år, första gången i april/maj och andra i aug/sept för att klarlägga underhållsbehov.

Drift

Tvättning

Underhåll

Klottersanering, målning samt byte av brädor.

Skräpkorgar, M3, M3F, M3V

Dessa ligger under beställare gata på avdelningen Stadsmiljö.

Naturmark, N1, N2 och N3

Naturmark är ytor som sköts med låg skötselinsats. Huvudsakligen får ytorna utvecklas fritt och gallras enbart i enstaka fall. Anlagda gångstigar och vägar skall vara framkomliga och säkra.

Tillsyn

Tillsyn sker 1 gång per år i samband med sammanställning av vinterarbete. Efter tillsyn initierar E avrop på åtgärder som rör beskärning. Övrig skötsel sker utan avrop.

Drift

Efter tillsyn ska kantzoner vara fria från skräp samt döda och skadade grenar intill gång och cykelvägar som kan utgöra en fara för tredje man vara beskurna.

Underhåll

Kraftig beskärning (föryngringsbeskärning) eller förnyelse av växtmaterial.

Vattenanläggningar m.m.

Fontäner och bassänger, V1

Säsong: 15/4 - 15/10

Innan/efter säsong:

- Pumpar tas ut/in, förvaring hos E
- Objekten städas*, skräp m.m. avlägsnas och silar rensas
- Vatten fylls på/töms ut
- Belysning stängs av i samband med vattentömning.
- I samband med uppstart på våren meddelas elentreprenör om byte av ljuskällor.
- Eventuella fel och skador rapporteras till B
- Fontänen i Rådhusäppan har under vintern täckplåtar.

Under säsong:

- 15/4 – 15/10 städas* objekten varannan vecka
- Tillsyn av silar sker varje dag och rensning sker vid behov
- Rådhusäppans fontän kräver rensning 3 ggr/vecka.

*Städning:

Skötseln av varje objekt ser olika ut. Städning anpassas efter objekt och behov.

- Vatten töms ur bassäng och denna rengörs
- Justering av strålar på fontän
- Rensning av backventil från fröer m.m.
- Rensning av sil. Rådhusäppans fontän kräver tillsyn 3 ggr/vecka för att inte pumpen ska brännas.

Övriga vegetationsytor/övrig skötsel, OS

Dessa ytor kan vara sådana som av olika anledningar inte platsar i någon av de andra kategorierna. Det kan handla om övergångar mellan olika ytor som täcks upp av växtlighet och därför inte är åtkomliga.

B ansvarar för tillsyn men kan komma att göra vissa avrop på skötsel och/eller åtgärder.

Växtlighet på dessa ytor som på ett eller annat sätt stör funktionen hos någon av de andra ytorna skall rapporteras till B.

Markbeläggningar, Y

Ytor belagda med t.ex. sten, tegel, betongplattor, asfalt, grus. Skötsel och underhåll av dessa ytor skall utföras så att säker och bekväm förflyttning kan ske. Ytorna skall vara fria från skräp, ogräs, kvistar, främmande föremål och löv. Enstaka löv får förekomma.

Kantstöd och kantsten skall vara intakta och inte tillåtas sjunka ned för mycket.

Krossat glas som upptäcks vid tillsyn skall tas bort omedelbart.

Gräsklipprester som hamnat på markbeläggningarna i samband med intilliggande gräsklippning får inte ligga kvar.

Allmänna tillsynskrav

Tillsyn sker var 15:e dag. Tillsynen skall klarlägga behov av:

- funktionen av ytan bibehålls.
- manuell sopning eller maskinsopning.
- övrig skötsel så som lövupptagning, städning, ogrärensning och trimning av skarvar och kanter. Efter tillsyn skall E vid behov initiera avrop på ovanstående åtgärder. Övrig skötsel ingår.

Allmänna skötselkrav

Sopningstillfällena skall vara en gång på våren, lämpligtvis april och en gång höst, i samband med lövfällningen.

Sopning skall utföras när vädret är lämpligt för det, d.v.s. vid torr väderlek och någorlunda torra ytor.

Asfaltytor, YA

Ytor belagda med asfalt inklusive kantstöd, såsom körvägar, gång- och cykelvägar, parkeringsplatser och sportplaner i anslutning till parkmark och grönytor.

Drift

Maskinsopas/blåses 2 ggr/år.

Vårstädning

Ytorna skall vara fria från skräp och fria från gropar och kullar. Beläggningen får inte vara bemängd med grus, sand eller annat som kan förhindra framfart eller smutsa ned passerande mer än nödvändigt.

Grusade ytor, YB

Betecknar ytor inklusive kantstöd belagda med naturgrus, singel eller stenmjöl.

Drift

Ogrärensas och krattas 3 ggr/år, vår, sommar och höst.

Vårstädning

Ytorna skall vara jämna utan gropar eller fördjupningar. Ytorna skall efter avslutad ogrärensning vara ogräsfria och fria från skräp. Ytorna ska hållas fria från löv, grenar, torrt gräs och främmande föremål.

Underhåll

Sladdning eller harvning, grusning och reparation.

Sten och plattytor, YC

Betecknar ytor belagda med natursten, tegel eller betongplattor.

Drift

Maskinsopas/blåses 2 ggr/år.

Vårstädning

Ytorna skall vara fria från misspyrdande ogräs, löv, grenar, torrt gräs och främmande föremål. Ogräs som växer i skarvar får inte ta över ytan och trimmas ned/flammas i samband med sopning.

Underhåll

Justering eller byte av plattor, sten.

Sandytor, YD

Betecknar ytor belagda med bakbar eller strid sand.

Drift

Ogräsrensas och krattas 3 ggr/år.

Vårstädning

Utspridd bakbar sand återförs till sandlåda.

Utbyte av bakbar sand i sandlådor görs genom att översta lagret på 20 cm tas bort. Ny sand påfylls i lådan. Sandbytet utförs årligen på 1/5 av sandlådebeståndet, så att alla lekplatsers sandlådor är utbytt inom en 5års period.

År 1 – Strövelstorp och Vejbystrand

År 2 – Ängelholm, område 1 (Skälderviken till Klippanvägen)

År 3 – Ängelholm, område 2 (Klippanvägen till Östra vägen)

År 4 – Munka Ljungby och Hjärnarp

År 5 – Ängelholm, område 3

Det stötdämpande underlaget ska inte vara packningsbart och av fraktionen grovsand 0,5-4 mm minst 400 mm djup. Ytorna får inte vara ogräsbemängda och ska vara fria från kvistar, grenar, skräp och främmande föremål.

Under gungor och rutschbanor ska sanden kontinuerligt föras tillbaka från kringliggande ytor.

Underhåll

Påfyllning eller byte av strid sand

1.8.5 Fallskyddsmatta, YE

Betecknar ytor belagda med gummiastfalt.

Drift

Sopas/blåses/spolas max 4 ggr/år.

Vårstädning

Kontroll att ytan är hel och funktionell.

Ytorna skall vara fria från misspdydande ogräs, löv, grenar, torrt gräs och främmande föremål.

Underhåll

Reparation/utbyte av underlag.